

W jaki sposób oglądać dużą muzealną ekspozycję, by poznać i zapamiętać prezentowane na niej dzieła sztuki? Można zwiedzać we własnym tempie i w swoim stylu. Jedną z metod jest ta, którą praktykował Józef Czapski, polski malarz, rysownik i pisarz, który w swych paryskich latach podobno często chadzał do Luwru, czasem tylko dla jednego obrazu. Można również połączyć zwiedzanie z rozwiązywaniem quizu. Właśnie do takiej formy obcowania ze sztuką zapraszamy.

### **Konteksty. Quiz do wystawy:**

#### ***Stettin/Szczecin – jedna historia. Sztuka XIX i XX wieku ze zbiorów Muzeum Narodowego w Szczecinie.***

1. Muzeum Narodowe w Szczecinie jest spadkobiercą dwóch przedwojennych szczecińskich muzeów: Muzeum Miejskiego (Museum der Stadt Stettin) oraz Pomorskiego Muzeum Krajowego (Pommersches Landesmuseum), nie będąc jednak prawnym sukcesorem niemieckich instytucji. W Muzeum Narodowym w Szczecinie znajduje się jedynie ułamek przedwojennych zbiorów. Znaczna część najcenniejszych dzieł Museum der Stadt Stettin została w marcu 1945 roku pospiesznie wywieziona w głąb Niemiec. Przez długie powojenne lata zmieniały się miejsca przechowywania i eksponowania muzealnych obiektów. Ostatecznie, w 1999 roku, zbiory trafiły do (wybierz):

- a) Kilonii,
- b) Coburga,
- c) Greifswaldu,

gdzie stały się podstawą kolekcji tamtejszego muzeum.

2. W III Rzeszy kulturę i sztukę sprowadzono do roli narzędzia propagandy. Nowatorskie prace, tworzone w duchu odrzucającej dotychczasowy dorobek i poszukującej oryginalnego języka wyrazu awangardy, zostały potępione i zakazane jako przejaw „zwyrodnienia”. W związku z prowadzoną przez nazistów akcją usuwania z przestrzeni publicznej prac społecznie i politycznie podejrzanych w Stadtmuseum Stettin pojawiła się delegowana z Ministerstwa Propagandy i Oświecenia Publicznego komisja ds. konfiskaty. W efekcie przeprowadzonej w sierpniu 1937 roku kontroli szczecińskich zbiorów skonfiskowano i wywieziono do Berlina liczne dzieła, w tym płótna m.in. Lovisa Corinthy, Maxa Slevogta i Alberta Weisgerbera.

Na wystawie znalazły się prace dwóch spośród wymienionych wyżej artystów. Podaj ich

nazwiska i tytuły prezentowanych obrazów.

-----  
-----

3. Już prehistoryczne malowidła odnalezione na ścianach jaskiń – pierwsze ślady artystycznej ekspresji – przedstawiały zwierzęta. Niewątpliwie do najsłynniejszych w szczecińskiej kolekcji sztuki z XIX i XX wieku należy Tippet. Zarówno psa, który swe imię zawdzięcza facebook'owemu konkursowi, jak i jego pana – Emila, sportretowanych przez Augusta Ludwiga Mosta, można oglądać na wystawie czasowej *Stettin/Szczecin – jedna historia ....*

a) Na ekspozycji znajdują się również cztery wdzięczne wizerunki innych psów. Podaj tytuły oraz autorów obrazów, na których je odnajdziesz.

-----

b) Spośród zwierząt wchodzących w skład powstałej na ekspozycji „muzealnej menażerii” najliczniej są reprezentowane (wpisz) \_ \_ \_ \_ \_, których wizerunki pojawiły się na (wpisz liczbę) \_ \_ \_ obrazach.

4. W latach 20. i 30. XX wieku w budynku ówczesnego Muzeum Miejskiego przy Hakenterrasse (obecnie Muzeum Narodowego w Szczecinie przy Wałach Chrobrego) działała pracownia stworzona dla jednego z najbardziej cenionych szczecińskich malarzy pejzażystów. Przez kilka sezonów w muzealnej przestrzeni powstawały widoki naszego miasta oddające fascynujące artystę życie szczecińskiego portu przy nabrzeżach Starego Miasta, Łasztowni oraz wzdłuż ujścia Duńczycy.

Podaj imię i nazwisko malarza, autora obrazu *Port w Szczecinie z panoramą miasta widzianą z Łasztowni*.

-----

5. *Aldona z wieży* pędzla Kazimierza Pochwalskiego, jako jedna z niewielu prezentowanych na wystawie prac, bezpośrednio nawiązuje do tematyki literackiej. Tytułowa Aldona, przedstawiona w scenie, której poetycki nastrój artysta zbudował przez umiejętne wykorzystanie światłocienia, jest postacią z utworu (wybierz):

a) *Cierpienia młodego Wertera* Johanna Wolfganga Goethego,

b) *Giaur* George'a Byrona,

c) *Konrad Wallenrod* Adama Mickiewicza.

6. Malarstwo barokowe Diego Velazqueza fascynowało dwudziestowiecznych malarzy takich, jak Pablo Picasso, Salvador Dali czy Francis Bacon. Stało się również inspiracją dla polskiego artysty, który w 1934 roku, stosując wyróżniki warsztatu hiszpańskiego mistrza – np. pietyzm oddawania szczegółów stroju – namalował obraz wykonując przy tym iście „koronkową robotę”.

Podaj tytuł i nazwisko autora tego dzieła. W poszukiwaniach wykorzystaj przedstawiony obok fragment.



7. Przyroda jest jednym z najchętniej wykorzystywanych w malarstwie motywów. Wszystkich, którzy na co dzień obcują z naturą jedynie w pobliskim parku, zachęcamy do obejrzenia pejzaży prezentowanych na wystawie. W muzealnej przestrzeni można cieszyć oczy pięknem zarówno obcych krajobrazów, jak i widoków rodzimej przyrody. Na podstawie tekstowej i ilustracyjnej (fragmenty obrazów) podpowiedzi zidentyfikuj konkretne prace oraz podaj ich autorów i tytuły.



a) *Bornholm* – \_\_\_\_\_



b) *wrzosowiska* – \_\_\_\_\_



c) pejzaż górski – \_\_\_\_\_



d) okolice Kamienia Pomorskiego – \_\_\_\_\_



e) potok – \_\_\_\_\_



f) przyroda widziana przez okno – \_\_\_\_\_

8. Hasso von Hugo często malował martwą naturę, która z czasem stała się jego ulubionym tematem obrazów. Od 1922 roku artysta stosował w malarstwie wyłącznie ręcznie ucieraną temperę jajową na drewnianym podłożu. Odszukaj na wystawie wykonaną w tej technice pracę niemieckiego malarza. Pomocna w poszukiwaniach może okazać się ilustracja dziewięćsiła



pospolitego \_\_\_\_\_, który stał się jednym z elementów malarskiej kompozycji.

Podaj tytuł dzieła i określ, do jakiego (z wymienionych poniżej) typu martwej natury należy.

np.: śniadaniowa, owocowa, zwierzęca (myśliwska), kwiatowa, *kunstkamera* (gabinet osobliwości), muzyczna, kuchenna

\_\_\_\_\_

9. Sport wzbudza emocje, nie tylko w miłośnikach piłki nożnej z zapartym tchem śledzących ostatnio Mistrzostwa Europy. Na muzealnej wystawie można obejrzeć *Mecz footballowy* w picassowsko-witrażowej stylistyce.

Podaj nazwisko autora oraz rok powstania tego dzieła.

-----

10. Wśród prezentowanych na wystawie rzeźb wyszukaj tę, która jest miniaturą fragmentu szczecińskiego pomnika-fontanny. Odsłonięta 23 września 1898 roku na placu Tobruckim wielkogabarytowa kompozycja figuralna stała się symbolem (wybierz):

- a) świetności książęcego rodu Gryfitów,
- b) zjednoczenia Niemiec,
- c) Szczecina, jako hanzeatyckiego miasta handlu, żeglugi i przemysłu.

Podaj tytuł i autora rzeźbiarskiego dzieła.

-----

11. W powojennym Szczecinie sztuka miała określony przez centralne władze PRL, podstawowy cel – pielęgnowanie polskości, mające łączyć przyjeżdżającą na Pomorze z różnych stron ludność. W konsekwencji w muzealnych zbiorach sztuki z XIX i XX wieku – w pierwszych latach gromadzonych w zgodzie z politycznymi wytycznymi, z czasem wzbogacanych na zasadzie uzupełniania kolekcji – znalazły się różnorodne w formie dzieła artystów tworzących w imię patriotycznych wartości.

Odszukaj na wystawie prace:

- a) *Pejzaż z wiatrakami* Wojciecha Gersona,
- b) *Zaręczyny* Włodzimierza Przerwy-Tetmajera,
- c) *Na etapie* Jacka Malczewskiego,
- d) *Bolesław Śmiały* Wacława Szymanowskiego.

Dla poszczególnych twórców wyrazem patriotyzmu było przedstawienie (dopasuj tematykę do konkretnego dzieła):

- \_ - scen martyrologii narodu polskiego,
- \_ - wielkich postaci historycznych,
- \_ - rodzimego folkloru,
- \_ - polskich krajobrazów.